

OKRUHY TÉM K PRIJÍMACÍMU KONANIU Z PREDMETU

CHÉMIA

PRE AKADEMICKÝ ROK 2011/2012

1. Stavba hmoty.

Zmesi homogénne, heterogénne, koloidné.

Prvky a zlúčeniny. Atómová hmotnostná jednotka. Atómová hmotnosť, relatívna atómová hmotnosť. Relatívna molekulová hmotnosť, mólová hmotnosť.

Definícia molu, Avogadrova konštanta, mólový objem.

2. Stavba atómu.

Atómové jadro. Protónové číslo, nukleónové číslo. Izotopy, izobary, izotony.

Usporiadanie elektrónov v atóme, orbitály. Kvantové čísla: hlavné, vedľajšie, magnetické, spinové. Výstavbový princíp. Pauliho princíp. Hundovo pravidlo.

3. Periodická sústava prvkov.

Periodický zákon. Periodická tabuľka. Prvky neprechodné, prechodné, vnútorne prechodné. Vzťah medzi štruktúrou atómu prvku a jeho postavením v periodickej tabuľke.

4. Chemické názvoslovie anorganických zlúčenín.

Oxidy, hydroxidy, bezkyslíkaté kyseliny, kyslíkaté kyseliny, soli.

5. Roztoky a výpočty zloženia roztokov.

Rozpustnosť látok, nasýtené roztoky. Zloženie roztokov: hmotnostný zlomok, hmotnostné percento, objemový zlomok, objemové percento, molárna koncentrácia.

6. Chemické väzby.

Elektronegativita. Iónová väzba. Kovalentná väzba. Polárne väzby. Väzby sigma a pí. Dvojitá a trojitá väzby Hybridizácia sp^3 , sp^2 , sp . Koordinačná väzba. Štruktúra komplexných zlúčenín.

Medzimolekulové väzby: vodíková väzba, Van der Waalove sily.

7. Teória kyselín a zásad. Elektrolyty, pH.

Disociácia. Silné a slabé elektrolyty. Bronstedova-Lowryho teória kyselín a zásad.

Konštanta kyslosti a zásaditosti. Iónový súčin vody. pH roztokov. Výpočty pH silných kyselín a silných zásad. Hydrolýza solí.

8. Chemické reakcie.

Rýchlosť chemickej reakcie. Guldberg-Waageov zákon, chemická rovnováha. Rovnovážna konštanta. Klasifikácia chemických reakcií.

9. Vlastnosti prvkov a zlúčenín.

Kyslík, vodík, voda. Alkalické kovy. Alkalické zeminy. Chalkogény. Halogény. Vzácné plyny. Vlastnosti prechodných a neprechodných prvkov (podskupiny A a B).

10. Zloženie, štruktúra a vlastnosti organických zlúčenín.

Vzorce sumárne, racionálne, štruktúrne. Izoméria, indukčný a mezomérny efekt. Reakcie organických zlúčenín, rozdelenie organických zlúčenín.

11. Rozdelenie uhl'ovodíkov podľa ret'azcov a väzieb.

Alkány, cykloalkány, alkény, alkadiény, alkiny, arény. Homologický rad, homologický prírastok, všeobecný vzorec, názvoslovie.

12. Deriváty uhľovodíkov, štruktúra, vlastnosti, reakcie, názvoslovie.

Halogénderiváty, sulfónové kyseliny, nitroderiváty, amíny, hydroxyderiváty, étery, karbonylové zlúčeniny, karboxylové kyseliny - rozdelenie.

Funkčné a substitučné deriváty karboxylových kyselín.

Deriváty kyseliny uhličitej.

13. Heterocyklické zlúčeniny, vlastnosti, názvoslovie.

Päťčlánkové heterocykly s jedným heteroatómom, s dvoma heteroatómami, šesťčlánkové heterocykly s jedným heteroatómom, s dvoma heteroatómami, kondenzované heterocyklické zlúčeniny.

14. Chémia prírodných látok - lipidy, sacharidy, bielkoviny, nukleové kyseliny

Rozdelenie, výskyt, zloženie, štruktúra, vlastnosti, reakcie.

Doporučená literatúra z chémie:

1. Chémia pre gymnáziá
2. Chémia - podklady k prijímacím skúškam otázky UVLF, Košice 2007
(možno zakúpiť na UVLF v Košiciach v Predajni skrípt)

VZOR TESTOV NA PRIJÍMACIE KONANIE:

1. Nuklidy sú:
2. Hodnota Avogadrovej konštanty je:
3. Ktoré kvantové číslo určuje tvar orbitálu?
4. V koľkých kg dusičnanu draselného je 2 kg draslíka?
5. Silu kyselín určuje hodnota:
  - a) pH roztoku
  - b) pK_a
  - c) disociačnej konštanty
  - d) ionizačnej konštanty
6. Čo udáva sumárny vzorec zlúčeniny:
7. Uhlík, ktorý sa v reťazci viaže s dvoma atómami uhlíka je uhlík:
  - a) primárny
  - b) sekundárny
  - c) terciárny
  - d) kvartérny
8. Optické antipódy sa tiež nazývajú :
9. Medzi substitučné deriváty karboxylových kyselín nepatria:
  - a) oxokyseliny
  - b) halogénkyseliny
  - c) halogenidy kyselín
  - d) aminokyseliny
10. Na zaradenie ribózy do L- a D- radu je rozhodujúca konfigurácia na uhlíku číslo: